

'La figa ta tía' de Burgos y els colaboracionistes d'Ontinyent

Ricart García Moya

Cumplint felment¹ sa vil llabor d'asbarosos porritos sinse sanc del apegalós catalanisme tinyós y expansiu, encarbasinat en reunflarmos de llengua catalana dasta'ls nyitols, la rabera d'envarats catalanistes d'Ontinyent mos oferixen sa maixcarea de felicitat en nyérvits, com si foren almidonats dumenchers Testics de Jehová, o tingueren una coenta pebrereta en cert puesto aulorós.

Tot está adobat pera engatusar al panoliet; dasta eixa decorativa sinyora peruana o colombiana que l'amaguen raere, en según puesto; o l'anacrónic barbes morat (¿besonet d'Amando de Miguel?) que enmarca la patética moixiganga per la extrema dreta, junt a l'eixemplar que pareix de la familia Adams, en roig meló d'alcher, que'n vergonyetes s'agarra la pancha; y el colp estétic les dos simétriques bellees de secá, dátils de rabosa en la ma palpanse² la bolchaca buida... per ara. Y en mig d'elles, aixó del monyo panolla, ¿chicot, chicota...? No es pot vórer en detall als eixemplars d'este tráiler tétic, ahon falten estreles com Mónica Oltra o el seu cosquerellós artiste manual de la nit.

Contents, mudats y en poc melis, com si anaren de saragüellá o festa de casori, els colaboracionistes d'Ontinyent esmolen dentoles y quixals perque, ¿quí sap si aplegarán dasta'l Paraís del Congrés, ahon nugen gosos en llonganises y sofrasaes? (Diari colaboracioniste Levante, 21/ 04/ 2023)

La femá política eixhibix morros de llanda mig auberts, cara de morter y cul cagat (¡perdó, volía dir cor!) per no torcarse la merda de la inmersió, y fan fachenda del títul del seu abort³: '**Ens Uneix**', aspixorranse en lo que escoltaren en sa casa als yayos: "**Mos Unix**". Els sindona lo mateix. Volen ampomar en destrea de trapalotrop un puesto de profit y ansomien viurer a carcaselles dels impostos. El fet de triar el pronom arcaic y hui catalá '**ens**', además de la morfología verbal catalana '**uneix**', bosant en el valenciá modern '**mos**' y la nostra "**unix**", mos diu qué podem aguardar d'estos tisparixos del tarquimal colonialiste que mos parasita. El seu ídol es l'inútil sompo Baldoví, paper higiénic dels catalans en les Corts y escachet de suro, especialista en el sopacaumenboca.

1 -Més d'un fardacho catalaniste d'Ontinyent reglotará alls y sebes al llegir 'felment', perque'ls perdularis de l'AVL y els títims de la RACV heu prohibixen. ¡Quína vergonya d'estos sanc d'horchata, felputs dels catalanistes!. El flare Lluís Galiana, naixcut en Ontinyent en 1740, coneixía la morfología nostra: "yo poguera treslladar **felment**" (Galiana, L.: Rondalla, 1768, p. 17) A la femerá de catalanistes d'Ontinyent es dona lo mateix que Galiana fora el millor noveliste valenciá del sigle XVIII; ells chafen sa llengua y tot lo que'ls impedixca tindre els sigrons debaes de la política, mentres fan mut y callosa respecte al fascisme expansioniste catalá, ¡y damunt presumixen de patriotes, els mateixos que actúen de bochins idiomáticos pera la Gran Catalunya!.

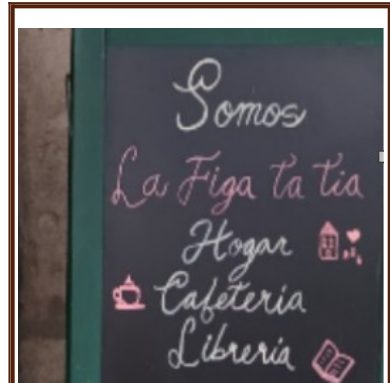
2 -El gerundi pert en val. modern la *-t* al nugar-se a enclític: "la vérem vindre arrastranse" (Bellver: La creu del matrimoni, 1866, p.12); per tant: *palpant + se > palpan(t)se > palpanse*.

3 -Cultisme, del lletí *abōrtu*; cat. *avortament*: "Abort de la naturalea" (Sanelo: Dicc. c.1800).

Tot lo contrari fea una chicona forastera que estigué en Valencia y, al escotar construcciones del idioma valenciá, li doná nom a la llibrería-bar 'La figa ta tía', ahon se fan reunions lliteraries els dilluns per l'asprá. En Ontinyent no heu faría, ahon la nugolá de maganyosos catalanistes li botaríen foc a la taberna-lliteraria. Fará una semana, ¿huit d'este abril?, anant de turiste llunt del Reyne, vaig vórer en l'antiu Burgos el lletrero 'La figa ta tía', que'ls catalanistes d'Ontinyent canviarién per "de la seva tía".

El bar lliterari te el seu encant. Dalt del primer replanell d'una escaleta antiga, casi a fosques, entres al salonet ahon tot está meticulosamente fet una safor o com la figa ta tía. No n'hia caíra pareguda a l'atra del costat, encá que siguen boniques y en vellea. Els tabics o sitares mostren lletrerets y obres d'art, mentres que'n les taules de fusta de més d'un sigle d'antigor charren jovers artistes e intellectuals que donen vivea cultural al ambient, rodats de llibres de tot tipu, butacons y lo apropiat pera'ls ambigús de camalet.

En fi, algú en corpenta del poble d'Ontinyent faría be en reviscolar la memoria llingüística a eixa runflá de márfegues puseres, plens d'autoodi contra'l valenciá de mosatros, els valencians. Y, per supost, dirlos que's ficaren el cat. 'ens uneix' per ahon els capia. Aixina que, debaes, y sin voler oféndrer a ningú d'estos trencamelics, ací tenen la morfología del val. modern:

Es com si mos estamparen a mosatros —endormiscats valencians que tenim dasta un llanderol alcalde catalá y catalaniste en Valencia—, una bofetá en la galta. En replaseta de cases en murs migevals, prop a la catedral, mos deixa mig estufarrats el rótul 'La Figa ta tía', en valenciá; no en eixe catalá d'alabansiosos estropallots d'Ontinyent.

- "el grau de parentesc qu'els **unix**" (Valero, R. : Consolar al trist, 1914, p.12)
- "l'amor els **unix**" (Peris, J.: Más allá de la ley, 1927, p. 11)
- "Rafelet s'**unix** a Toni" (Meliá, F.: Encara queda sol, 1931, p.55)
- "y **unix**... a tots els antifascistes" (¡Alacant!, Ofensiva, Bol. 18 Brigada Mixta, 27/03/ 1938)
- "y que m'**unixca** en l'atra" (Peris Celda: Cacaús y tramosos, 1927, p.10)
- "**reunix** a la runflá de nebots" (BNM, Ms. 15503, Prims y grosos, 12 deembre 1859)
- "de vórer que **reunix**" (Pastor: Un meche per afisió, Alacant, 1905, p. 14)
- "**reunix** un..." (La Traca, 13 d'abril 1912, p.3)
- "y **reunix** totes les cualitats" (Meliá, F.: ¡Pare vosté la burra, amic!, 1928, p.45)
- "que **reunixca**..." (Merelo, J.: Novio mut es más volgut, 1868, f. 12)
- "que **reunixca** tantes" (El Cullerot, Alacant, 5 d'octubre 1884, p.1)
- "se **reunixca** en sesió" (El Tío Cuc, nº120, Alacant, 1917)
- "les condicions que **reunixca**" (Peris Celda: Terres malahides, 1919, p. 3)

